

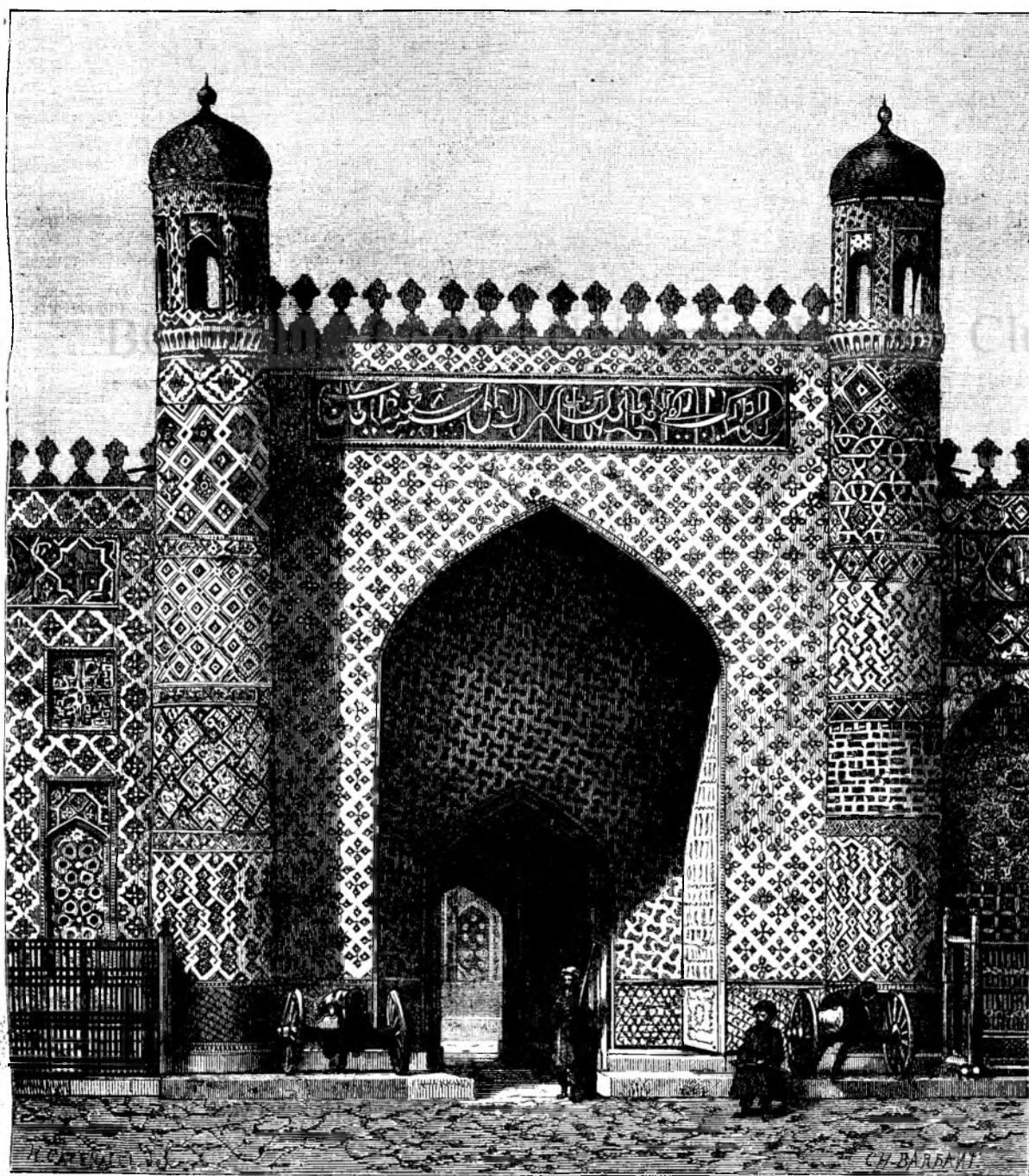
Dumineca
 18 Ianuarie st. v.
 30 Ianuarie st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.
 Redactiunea în
 Közép-utca nr. 395.

Nr. 6.

ANUL XVII.
 1881.

Pretul pe unu anu 10 fl.
 Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
 de anu 2 fl. 70 cr.
 Pentru Români'a 2 galbeni.

Frontispiciul palatului chanului de Chocand.

Ghióg'a lui Briar.

I.

În mijlocul câmpiei întinsa ce se perde
Sub zarea albastră cu-a ei comóra verde,
Culcatu pe spate șede voinicul bivolaru,
Briar ce n'are 'n lume de cât unu grosu stejaru,
Unu bunu și scumpu tovarășu de lupte crâncenite,
Cioplitu în chipu de ghióga cu fãlii oțelite.

Alesu-l'au el singur în codrul îndesatu,
Jupitu-l'au de cógia, prin focu el l'au uscatu
Apoi, eșindu în vale cu ghióg'a subsuóra,
Acum se simte vesel că are-o sorióra.
Sciu bivoliu de dâns'a și 'n laturi se ferescu
Și cât stau la pașune cu ochiul o pândescu,
Căci déca 'n departare se reslețescu de turma,
Cumplit'a ghióga sbóra virteju pe a lor urma
Și bivoliu selbatici, nebuni de gróz'a ei,
Revinu la cârdu în fuga supusi ca niște mei.

Sciu lupii, hoti de nópte ce esu la vênátore,
Când cerul se ascunde în négr'a 'nvelitóre,
Și 'n pótele padurii, sub crânguri tupilati,
Privescu duios la bivoli ce 'n iérba stau culcati,
Dar nu 'ndrasnescu se iésa din umbra mai de vale,
Căci ghióg'a pazitóre le stă în ochi și 'n cale.

Sciu înca și Tatarii din Crim și din Bugiacu
De gróznic'a-i lovire de mórte, fára leacu.
O sciu de când o céta pagána, ratacíta,
Scapat'au peste Nistru amar jumetațíta,
Și-acum, în tremuru, díce neprasnícul Tatar:
„Allah sê te ferésca de ghióg'a lui Briar!”

II.

Briar cu-a sale brație sub capul lui crucite,
Cu pletele-i mițose în iérba încâlcite,
Privesce pe d'asupra-i cum trecu neconținutu
Nori lungi și vulturi ageri în sboru neobositu,
Și mintea lui furata de-a cerului mișcare
Se perde 'n aiurire plutindu sub bolt'a mare,
Se duce prin lumina saltându din noru în noru,
Se prinde de aríp'a ce sbóra mai ușoru,
Iér nóptea ratacesce afundu din stele 'n stele,
Cautând sê-si véda visul cu ochii printre ele.
Ce visu? . . .

El ce traise ca șoimul isolatu,
Din reversatul vietii pe lume 'nstrainatu,
Crescutu în înfrățire cu iérb'a și cu vântul,
Avënd de templu cerul și de culcușu pamântul;
El, óspele câmpiei, nascutu pe al ei sinu,
Scaldatu în focu de sóre și 'n limpede seninu,
Ce nu véduse înca nici sate, nici orașe,
Nici florile-omenirei cu chipuri dragalașe;
El care diu'a 'ntreaga se 'ngâna cu unu paiu,
Și 'n cântecul de paseri suprinde-unu dulce graiu,
Ce visu framénta gându-i, ce taina spune-ades
Și stelelor din ceruri și florilor din șes?

III.

Trei díle sânt acuma de când pe-o séra lina
Veđut'au o minune sburând pe sub lumina,
O fêta alungata de-unu bivol cu ochi crunți.
Erá Domniț'a, fiic'a lui Dragoș dela munți,
Scapata din rob'ia Tatarilor, calare
Pe-unu zmeu care la góna parece nu mai are.
Fugiá de gróza calul și iute 'n câmpu sariá,
Dar bivolul selbaticu de-aprópe-l urmariá,
Ragëndu, mișcându din córne, plecându-si fruntea
larga,
Cercându pe calu din fuga sê-l prinda și sê-l sparga.

Briar zari copil'a! . . . Víu fulgeru se isbi,
Svêrlindu în bivol ghióg'a menita de-al sdrobi,
Se puse dreptu în cale-i, se prinse de-a lui córne
Și-i frânse córd'a 'n lupta, sucind'o sê-l restórne,
Iér bivolul remase pe iérba neclintitu. . .

Atunci copil'a dulce i-au dísu cu glasu uimitu:
„Voinice! sê ai parte în viéța de iubire!”
Ș'au disparut din ochi-i precum o nalucire.

IV.

Briar din acea elipa tređit, transfigurat,
E dusu cu mintea 'n visul ce-i pare c'au visat,
Luptând cu gânduri nóue, cu simțu de lunga jale
Și cu mirarea via a gândurilor sale.
Veđut'au, neveđut'au minunea ce-au veđut? . . .
În inim'a lui zace unu doru nepriceput
Și cât e diu'a lunga și cât e nóptea lata,
Nu póte-a-si rupe dorul și gândul dela fêta.
Ades el pórtá ochii pe vested'a câmpia
Și-i pare mult mai larga parëndu-i mai pustia,
Căci din'a nu mai vine voios a o 'nflori.
El sufere de-o taina și-i place-a suferi
Graind în faptul dílei cu iérb'a, cu isvorul,
Și sér'a cu amurgul, cu vântul, cu mohorul,
Cu vulturii, cu șoimii ce vinu de peste plaiu . . .
Ah! unde-i cea minune sosita dela raiu,
Ce 'n inim'a-i versat'au o mult ferbinte róua
Și l'au facut sê tréca din viéța 'n viéța nóua?
Dar iérb'a i respunde pe câmpu îngalbinind,
Isvorul víu și rece prin iérba șerpuid,
Și vulturul sub ceruri 'nalțându-se 'n rotire
Și vântul, val de aeru, trecënd în vijjiere.
Toti sânt în nepasare, toti iute-l parasescu,
Chiar bivoliu dumesnici de el se reslețescu,
Și numai, numai ghióg'a din tufele uscate
Se pare că-l jalesce duios ca pe unu frate. . .

Amar de cine 'n lume n'aude nici unu glasu,
Nici vede împregiuru-i macar urma de pasu!

V.

Briar în neastêmper, atras de-a noptii șópte,
Pașesce pe câmpia ca unu nalucu de nópte
Privind pe sus . . . De-odata prin stele când și când
O palida lumina apare lunecând.
El stă în neclintire! . . . Lumin'a cea ușóra
Sub forma de copila cerésca se cobóra
Și vine de se pune zimbindu în calea lui,
Apoi încet purcede de-a lungul câmpului.
„Ah! . . . ea-i! . . .” strigă sermanul și brațiele in-
tinde;

Dar flacar'a mai via la glasu-i se aprinde,
Și sborul își rapede în aeru stralucindu.
Briar alérge, trece prin umbra ratacindu,
Înceleca pe-unu bivol ce 'n cale întâlnește,
I pune ghióg'a 'n șolduri și pléca vulturesce.
Atunci de dupa deluri Craiu-noul resarind,
Veđu o fiara négra pe câmpuri tropotind,
Urmata-amenințata de lupi flamândi o suta,
Ș'unu omu pe ea calare, cu mintea lui perduta,
Cu pletele-i sburlite, cu ochii înfocati,
Cu mânilé întinse spre codrii departati,
Racnind, umplând câmp'ia de-o lunga vaetare
Ce se 'ntrecea în gróza cu-a lupilor urlare . . .
Și omu, și lupi și bivol, vértej misterios,
Cu sgomót disparura în fundu 'ntunecos!

VI.

Din nóptea cea fatala Briar pe-a lui câmpia
N'au mai parut! . . . De dânsul nimic nu se mai scie.

Dar peste șapte codri, de-asupra unei rîpi,
Se vede-unu stol de vulturi ce mișca din aripi,
Și peste rîp'a largă, adâncă, 'ngrozitoare,
În care nu petrunde în veci voiosul sôre,
Din malu în malu se 'ntinde o punte de stejar...

Spunu tainic vênatorii că-i ghiog'a lui Briar.

V. Alesandri.

Ceriu stelosu.

— *Fragmentu astronomicu.* —

(Urmare.)

Berbecele s'a și apropiatu de orizontu și *Racul* stă acuma la amédiadi. În resaritu s'a sculatu *Feciôr'a* — nunci'a ceresca a primaverii de nordu. Ací e și *Spic'a*, în mân'a stînga tine spice și alte 4 stele i stau pe peptu, ier în partea stînga lucește *Vindemeatrix* — vințeres'a, care tôte la olalta compunu unu triangu dreptu.

Egiptenii numisera în locul acesteia pe Isis — nutritóra sugândului fiu, pe care Isis îl ținea la peptu.

Grecii își esplicau semnul acesta prin urmatóra enarațiune :

Odata traia feciôr'a cu ômenii pe pamêntu, înse ea eră totusi nemuritóre. Betrânii o numiau în limb'a lor clasica — Dike, séu — dreptate. Coadunându-se caruntii învețati în locuri publice, Dike înveță poporul de a o iubi. Lumea de atuncea nu cunosea discordi'a și tumultul batăilor. Plugul și dreptatea — dóm'n'a popórelor — remunerá pré grațiosu pe poporul acela.

Înse numai pâna atuncea dreptatea a traitu cu ômenii, pâna când a duratu etatea de auru. În etatea de argintu, Dike nu s'a mai susținutu pe pamêntu, ci numai din când în când ea totu venia la ômeni fâra înse, sé mai steie cu cineva în veri un'a relațiune familiara.

Atunci Dike esclamá plângêndu :

„O ce genu blastematu ne-a lasatu etatea de auru! Genule! Tu vei deveni și mai reu de cum esti astadi. Tu vei inscená resbele, căci invidi'a va domni peste tine!“ — dupa aceste Dike a disparutu între muntii.

Dupa ce generațiunea evului de argintu s'a desformatu — sosi pe pamêntu altu genu de totu ferosu și cu totul stricatu. Genul acesta începú numai de cât a faurí la spade, și a se nutri cu carnea aratoriului de Tauru. Dike atunci începú de a ignora de totu pe poporul acesta și Dreptatea sbură la ceriu, unde Grecii o vedeau lucindu în semnul *feciorei*. Ce cugete frumóse și sublime a betrânilor !

În partea resaritului de nordu s'a ivitu deja Bootes cu roșatecul flacaratoriu, Arcturus. Acest'a e pazitoriu de ursi, dupa mitologia e fratele lui Pluto, care nefiindu informatu de avuțiile fratelui seu — fu constrínsu de a inventá ceva. Invențiunea acestuia fu — plugul.

La grumađul unui capău, ce stă lînga Bootes, lucește cu focu viu o stea, căreia mai târđiu i-s'a datu numirea : *Anem'a lui Carol II.*

Deci, Bootes se afla între cód'a Ursului mare, și între Pletele supreme a Berenicei. Sub capul lui Bootes spre resaritul de ostu-nordu schinteiéza *Corón'a nordica* cu fulminant'a *Gem'a*. *Gem'a* este cunun'a Ariadnei — amant'a și a lui Bachus.

Jos în resaritul de nordu ier vedemu pe Andromeda și în partea nordului luminéza acuma semnul *Balaurului*, și peste acesta cătra apusul de nordu-nordu se vede Vega și Lir'a, ier la resaritul de nordu stă mai totu orizontul ocupatu de *Ercule*.

Pe orizontul resaritenu de sud sub semnul Racului și a Leului se ivesce *Naparc'a* cu luminatul *Alphard* séu ânim'a de șerpe. Acolo se mai observa *Corbul* și *Pocalul*.

Corbul acesta eră odata albu și iubitul lui Apollone. Dupa ce Đeii tramitêndu pe Corbu la unu isvoru, ca să le aduca apa de a aduce ardere altor Đei, și dupa ce Corbul aflându unu smochinu lînga isvorul acela, el se puse să aștepte cócerea smochinelor ca să le mănce. Apollo întrebându-l că pentru ce s'a amânatu așa de tare, Corbul i respunse, că atare șerpe în tóta ăiu'a a suptu isvorul, încât dênsul nu și-a pututu umplé *Pocalul* și ca mincinosu rutinatu adusesse și șerpele cu sine spre a dovedi fapt'a.

Minciun'a acésta a infuriatu pe Apollone așa de tare, încât pe Corbu îl straformă în pene negre și i interđise beutul de apa în ôresi-care timpuri ale anului. Mincinosul cu Naparc'a dimpreuna și cu pocalul se pusera între stele. Mirare de Đeii aceia, cari sciura în astu modu de a pedepsi minciun'a cu ceriul ênsusi!

În lun'a lui aprilu e conspectul ceriului cu totul altul. Ôre prin ce farmecu vedemu noi stramutarea acést'a? Dóra, în urmarea resaritului și a apusului de stele vedemu noi ceriul altu-cum! Astadi ardu alte stelele pe ceriu și altele, cari cu o luna mai nainte le vedeamu culminându în splendóra lor — astadi acele au apusu.

Chiar și Sórele stă acuma mai sus și resarirea lui se întempla în lun'a acésta mai timpuriu. Și ôre din ce cauza?

Pamêntul, de atunci încóce a plutitu fôrte departe pe marea universului etericu și pentru aceea nóue ne pare, că sórele ar fi pașitu înainte.

Pamêntul, graunțul micuțu al universului, plutesce în tóta ăiu'a dela apusu spre resaritu, cam vre-o 15 mile geogr. séu 1 gradu, și așa tôte stelele de pe ceriu ne resaru nóue cu 4 minute în tóta ăiu'a mai de vreme. Stramutarea acést'a nu este dóra momentana. Veduramu, că scen'a celestica fu în tóta sér'a alta, și abia după 4 septemâni observămu, că s'a stramutatu. Căci, acuma cu 2 ôre mai nainte vedemu acele stele pe cari lumin'a đilei le ascundea din naintea ochilor nostri.

Așa putemu observá tôte stelele ceriului în totu decursul anului, va sé đica, acele stele, cari își au cursul pe orizontul nostru, și cari primavér'a acompânéza pe sóre, noi le vom vedé tómn'a pe firmamentul nocturnu.

Iéta, că ceriul stelosu este o regiune pe lînga care în caletoria anuala trecemu din primavéra în véra, și din tómn'a în iérna. Deci, acuma să cautămu pe ceriu stelele lunei lui aprilu !

Din Drumul de lapte abia se mai vede unu petecu sub orizontul apusului de sud. Berbecele stă sé dispara și și Orion mai face unu pașu, apoi apune.

Colo jos în partea apusului de sud lucește *Sirius* și *Procyon*, mai afundu în apusul de nordu — *Taurul*.

Mai departe spre nordu dispere și *Andromeda* și *Perseus* și *Cassiopeja* stându aprópe de orizonte.

Numai *Aurig'a* cu *Gemenii* mai stralucescu la apusu. La resaritu se vede *Leul* cu *Racul* și sub aceste se muta mereu în sus *Naparc'a* cu *Pocalul* și cu *Corbul*. În resaritu vom mai vedé *Feciôr'a* cu frumós'a *Spic'a* radicându-se cu totul în sus cu *Cumpen'a* dimpreuna. *Cumpen'a* consta din 2 stele schinteióse, cari în astronomi'a dupa limb'a egipténa un'a se numesce *Zubeneschemali* și alt'a *Zubenelgenubi*. Betrânii credeau *Cumpen'a* de semnul ecuinotălu care atuncea se întempla, când sórele ajunge în semnul acesta.

(Va urmá.)

A. S. Simonescu.

S A L O N U.

Calindarul septemănei.

Ziua sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și serbatorile.	Sorele	
				resare	apune
Duminica	18	30	PP. Atan. și Chiril.	7 23	4 37
Luni	19	31	Cuv. Macarie Egipt.	7 21	4 39
Marti	20	1	† C. M. P. Eutimie.	7 20	4 41
Mercuri	21	2	Cuv. Par. Macsim.	7 18	4 43
Joi	22	3	S. Apost. Timoteiu.	7 16	4 45
Vineri	23	4	S. Muc. Clement.	7 15	4 46
Sâmbeta	24	5	Cuv. Xenia.	7 14	4 47

Conversare cu cetitórele.

Copilul din tipografia a vinitu dupa manuscrisul. Culegatorul de litere cere articolul de „Salonu”. Pre bine. Dar de unde se i-l dau? N'am scrisu nici o litera. Carnevalu, cale buna de sania, ghaia ce te 'ndemna la patinare... cine ar pute acuma sedé la mésa!?

Dar tóte scusele nu folosescu nimica. Trebuie se tramitu articolul. Inse cum se-l scriu asa iute, ca si cand l'asu scutura numai din maneca?

O privire pe mésa langa mine, si ieta idei'a salvatore! Zarescu ancór'a de scapare: forfecile. O se forfecu ceva din cutare diuarius, si voiu ave articolul doritu.

Si ieu in mana niste diuarie de anu. Ieta o nouitate. E picanta. O forfecu. Noutatea suna astfel:

„A séra a fost o serata splendida la consilierul N. N. Atat domn'a, cat si domnisór'a purtau cu multa graia niste toaleta admirabile. Cotillonul s'a arangiatu cu multa desteritate de cátra dl Cristofor Taiafuga, concipistu la ministeriul de interne.”

In altu diuarius, mai tardiu, cetescu urmatórea varietate:

„Inaintare in oficiu. Dl Cristofor Taiafuga, concipistu la ministeriul de interne, a fost numitu secretaru la acelasi ministeriu.”

Dintr'unu diuaru taiu urmatórele sire:

„In balul din noptea trecuta a escelatu domn'a Agafia, care si inainte de balu a fost aplaudata cu frenesia intr'unu duetu cantatu cu multa simtire cu dl Sofronescu.”

Ieta ce scotu dintr'unu numeru mai apoi al aceluasi diuaru:

„O seire senzationala agita societatea nostra. Este o enigma, pe care inse nimene n'o pote deslega.”

„Dn'a Agafia, bland'a si bun'a soia a dlui N. Orbescu, a disparutu. Neconsolabilul barbatu o cauta pretotindene de trei zile necontentitu.

„Dar insedar!...”

Din acelasi diuaru, mai la vale:

„Dl Sofronescu, simpaticul tineru din societatea nostra, care si in carnevalu trecut ni-a produsu multe momente placute cu vocea-i melodiósa, inainte cu patru zile s'a departatu din domiciliul seu, si nu s'a mai rentorsu.

„El n'a lasatu nici o scrisóre in urm'a sa. Ieta caus'a, pentru care unii credu, ca densul a cadutu victim'a unui duelu americanu.”

Ieta si o conversare:

„Dam'a: La véra...”

Cavalerul: Voiu petrece sesonul la baile dela Mehadia.

Ea: Se facu bune petreckeri acolo?

El: Cum se nu, unde se afla atate femei frumoase!?

Ea: La ce e buna bai'a aceea?

El: La multe de tote...

Ea: (intru sine) Așa dara si pentru mine va fi priincioasa.

Altu diuaru ne aduce urmatórea notița:

„Dn'a X. a plecatu la Mehadia, se petreca sesonul acolo. Dorimu ca distins'a frumsețe a societății noastre se se pota rentorce deplin insanetósata.”

Ierasi din altu diuaru:

„Pretorul localu a datu alalta eri o serata stralucita, unde s'a intrunitu tota inteligința din giuru.

„Unu bufetu escelentu a statu la dispozițiunea invitatiilor, si cea mai buna capela musicala din tinutul nostru a inveselitu pe toti.”

Mai tardiu acelasi diuaru:

„Unu faptu cutrieratoru a alarmatu societatea nostra. Pretorul N. N., unu barbatu care s'a bucuratu de stima generala, a fost suspendatu si arestatu.

„Se dice, ca densul ar fi dilapidatu niste bani publici, concređuti ingrigirii lui.”

Unu diuaru publica aceste:

„La balul de alalta séra toalet'a cea mai frumoasa a avut'o dn'a cassarésa Mitrofanescu. Se dice, ca a fost adusa directu din Paris.”

In altu numeru mai tardiu:

„Grozavu! Pecatele Societății moderne a pretinsu ierasi o victima.

„Cassarul Mitrofanescu, lasandu in urm'a sa unu deficitu forte mare, a fugitu in America.

„Cine ar fi cređutu?!”

Numai un'a si dora va fi de ajunsu!

Unu diuaru descrie pelungu serata a data de unu proprietaru de pamentu, unde s'a adunatu tota inteligința din giurul acela.

„Nu numai ca toaleta, dar si ca frumsețe — dice diuariul — a fost admirate domn'a casei dimpreuna cu ambele sale fiice.

„Toaletele lor, dimpreuna cu bijuteriile, si briliantele din peru, represintau unu capitalu de câteva mii de florini.

„Era unu ce feericu a vede acesta splendida serata, unde lucsul si frumsețea emulau intre ele.”

Dar nu mai forfecu din diuare de aceste.

Ieta diuariul oficialu.

Intre publicațiunile oficiale gasimu urmatórea:

„Concursu. Tribunalul din X., la cererea creditorilor, a enunciatu concursul in contra proprietarului...”

Si celelalte, si celelalte...

Ioșif Vulcanu.

Frontispiciul palatului chanului de Chocand.

In timpul din urma esploratorii facu dese caletorii in Asia. Din scrierea unuia din acestia scótemu si noi urmatórele sire:

„Deminet'a sosiramu la Chocand, capital'a chanatului de odinioara cu acelasi nume. Astadi ter'a acest'a se numesce Fergana, si Chocand formeza partea ei resaritena, ier celei apusene aparținu Uratube si Chodsend, si ambele parti se tinu de provinci'a Sir Deja a guvernamentului de Turchestan.

„Cel mai frumosu edificiu al oraşului e palatul chanului, care s'a edificatu la 1870 și nu are paruchia în tota Asi'a-de-mijlocu. Frontispiciul acestuia, înfașătu prin ilustrațiunea din nr. presinte, e facutu din caramida smaltate. Haremul ȋnsusi e o parte atât de importanta a edificiiului, încât tôte cele o mia de muieri ale chanului avura în el tóta comoditatea.

„Astadi în acestu edificiu șede guvernatorul rusescu, carele a facutu din salonul de primire al chanului biserica rusésca“.

I. H.

Literatura si arte.

DI Vasilie Alesandri ierasi a facutu o placuta suprinde publicului românescu, adunându-si poesii mai nôue, și publicându-le ca volumul IX al operelor sale complete. (Poesii vol. III.) Acestu volumu se împarte în dôue; partea prima conține legende, al căror șiru frumosu începe cu „Cântecul Gintei Latine“, — partea a dôiua „Ostașii nostri“ conține inspirațiunile din timpul resboiului ale marelui nostru poetu, între cari firesce și celebrul Peneșu Curcanul. Anunciăm cu placere acesta noutate literaria, fiindu convinsi că publicul va grabi a-si cumperă acêta colecțiune de adeverate margaritare poetice, dintre cari reproducemu și noi una în nrl presinte. Prețul volumului e 4 lei, și se afla de vëndare la librari'a Socecu et comp. în Bucuresci.

Latinitatea limbei române. Totu se mai afla ômeni, cari combatu latinitatea limbei nôstre. De acestia, firesce, nu pot lipsi nici din literatur'a ungurésca, unde Hunfalvy are special'a însareinare academica, d'a proba lunei, că minciun'a e adevuru și că noi nu sântemu latini. Invidiându laurii lui Hunfalvy și aplausele cu cari acesta e întimpinatu în ședințele societăților literarie magiare, cutare dr. Ladislau Réthy calcă și el în urmele „marelui“ Hunfalvy și într'unu opu intitulatu: „Anonymus az erdelyi oláhokról“ avu curagiul să afirme, că limb'a nôstra e slavona și că prin urmare noi sântemu slavi. Indignatu prin acêta lipsa totala de cunoscințe, dl Ioan Goldiș, profesoru de limb'a româna la gimnasiul din Arad, a luat condeiu și în o broșura bine compusa, și intitulata: „A román nyelv latinsága“, a înșiratu tôte argumintele scriitorilor mari de specialitate în favorul latinității limbei nôstre și într'atăta a nimicitu pe bietul dr. Réthy, încât acesta la finea broșurei a depusu pușca, și a declarat, că în urmarea aperiării dlui Goldiș, parerea lui cu totul s'a schimbatu. Felicităm pe dl Goldiș la acestu succesu, prin care totodata a facutu unu adevratu serviciu naționalu! Raru vedemu dela profesorii nostri de limb'a româna câte unu productu literaru, cu atât mai laudabilu este dara acela, care tinde a-si face datori'a și pe acestu terenu. Recomândăm broșur'a acêst'a atențiunii onorab. publicu, căci ea merita spriginire. Prețul e 50 cr.

DI Ion al lui G. Sbiera ni-a tramisu de odata dôiue discursuri cetite în dôiue adunări generale ale Societății pentru cultur'a și literatur'a româna în Bucovina. Un'a se 'ntituléza: „Originea Românilor“, confesiunea publica din 1871, în care autorul tratéza cu multa arudițiune acêta tema vasta. A dôiua pörta titlul: „Conceptul „națiune“ și însemnatarea graiului naționalu“, retiparita din calindarul Societății din Bucovina. Salutăm cu bucuria acêta mișcare literaria româna în Bucovina, unde productele literarie au devenitu atât de rare!

Seri musicale în Brașov. Dl G. Dima a anunțiatu pe adi, 27 ianuarie, unu concertu, cu concursul dnei Luisa Adam, al dșorei Irina Constantinide, și a doi domni. — *Reuniunea româna* de gimnastica și de cân-

tări va arangă prim'a convenire colegiala pe anul 1881 la 17/29 ianuarie.

Teatru român la Sibiiu. Dl G. A. Peteulescu a începutu joi să deie cu trup'a sa unu ciclu de reprezentăni teatrale române în Sibiiu, unde s'a dusu din Alba-Iulia, dupa ce aici au debutatu cu succesu și spriginitu cu destula caldura.

Inca unu calindaru. De și cam târđiu, dar totusi a aparutu și pentru anul curentu Calindarul Societății pentru cultur'a și literatur'a româna în Bucovina, redigeatu de dl Miron M. Calinescu. Afara de părțile necesarie într'unu calindaru, cuprinde și unu „almanacu“, în care gasimu o disertatiune de dl Sbiera, intitulata: „Conceptul națiune și însemnatarea graiului naționalu“, dôiue poesii: Periul și Dochi'a, de dl Ion Bumbac. Prețul calindarului e 60 cr.

Literatura poporala. La Sibiiu în editur'a și cu tipariul eredei lui Closius a aparutu ierasi o broșurica de literatur'a poporala. Acêta conține cunoscut'a balada: „Mihu Copilul“, dela Bicazu, și pe pagin'a prima e ilustrata. Este de doritu, ca astfel de producte adeverate poetice să se respândésca în poporul nostru. Prețul 8 cr., séu 16 bani.

„**Transilvani'a**“, fôia Asociațiunii transilvane pentru literatur'a și cultur'a poporului român, a aparutu. Noi inca n'am veđut'o.

Diuarie umoristice. Anul nou ni-a inavățitu diuaristic'a cu dôiue întreprinderi literarie umoristice. Un'a se numesce: „Cocosiu Rosiu“, și e continuarea fôii cu acelasi nume, care a încetatu înainte cu trei ani, redactata și atunci și acuma de dl Iosif Pușcariu în Brașov; acêta fôia va eși în tóta duminéca; prețul de prenumerațiune pe unu anu e 5 fl., pe jumetate de anu 2 fl. 50 cr. — „Calicul“ se numesce cealalta întreprindere, care a aparutu la Sibiiu, redactata de dl I. Popa, promițendu a eși în fia-care luna odata; prețul de prenumerațiune pe unu anu este 2 fl. 60 cr., pe jumetate de anu 1 fl. 50 cr. Unu bunu diuaru umoristicu este de doritu la noi, căci materia se afla în abundanța. Dorim ca aceste întreprinderi să realizeze dorința publicului.

Diuarie nôue. La Turnu-Severin a aparutu dôiue trecute unu diuaru literaru intitulatu: „Colectorul literaru și sciintificu“, redactorul acestui organu e dl Nic. Miculescu. — „Organul Societății Farmacistilor“ se numesce o revista nôua aparuta la Bucuresci și va eși de dôiue ori pe luna. — „Economia Rurala“, sub acestu titlu va începe dl P. S. Aurelianu să publice o revista lunaria de agricultura, comerciul și industrii agricole. — La Botosani a aparutu: „Cucoșul în pragul ușei“, diuaru semi-umoristicu. — „Aperatorul“. Sub titlul acesta s'a anunțiatu la Bucuresci eșirea unui diuaru nou în fia-care luni deminét'a. — „Revist'a pudurariilor“ se 'ntituléza o nôua revista literaria aparuta la Bucuresci.

Musicalie nôue. La Táborszky și Parsch în Bucuresci au aparutu: „Schweizerhaus Rendez-vous“, polca-française, de Filip Fahrbach jr., prețul 60 cr. — Șapte cântece poporale magiare din pies'a „A szerelem sötét verem“, compuse pentru pianu, de Alesiu Erkel; prețul 1 fl.

Biserica si școla.

Archidieceș'a Sibiiu. Consistoriul archidieceșanu publica pe teritoriul seu regulamentul pentru administrarea și control'a averilor bisericesci, primitu și aprobatu în modu provisoriu în ședința sinodului archidieceșanu, ținuta în Sibiiu la 3/15 maiu 1880, și decretéza, că acestu regulamentu intra în vigôre pentru întrég'a archidieceșana cu 1 ianuarie 1881 st. v. Pentru a ușorâ punerea în practica a acestui regulamentu, consistoriul

il însoțesc cu o instrucțiune, care cuprinde raționiniul întregu al unei comune parohiale.

Archieces'a Bucovina. Esc. Sa arhiepiscopul și mitropolitul Silvestru Morariu Andreeviču a emis un cerculariu cătra credincioșii din archiecesa, dându învețaturi parințesci poporului, îndemnându-l la diligență și inspirându-i iubirea limbei materne, care este și cea bisericească și a se ține de datinele strabune, cari sânt sântite prin diresul creștinătății.

C e e n o u ?

DI V. Alecsandri între colaboratorii „Familiei“! Anunciaramu deja, că marele nostru poet, dl Vasile Alecsandri, la cererea noastră, a binevoitu a ne promite, că va scrie și pentru „Familia“. Astadi ne gasimu în placut'a pozițiune d'a puté adauge, că acésta delicata promisiune s'a și realizatu. În momentul d'a pune foi'a noastră sub tiparu primiramu cea mai noua lucrare a ilustrului autoru, scrisa la Mircesci în 12/24 ianuarie. Acésta e o deliciósa prosa intitulata: „Tarde venientibus ossa“, în care sânt întrețesute și două poesi: una este o oda scrisa în ajunul trecerii armatei române peste Dunare, când deja toti oratorii facusera asaltu de elocința și vinise rëndul tunului, de aceea poesi'a e intitulata: „Ultimul orator“; a două e și mai interesanta pentru noi, căci privesce în special pe românii din Austro-Ungari'a, și cânta viteji'a ostașilor români cari luara parte în campani'a din Bosni'a, acésta poesi'a pórta titlul: „Cântecul catalanelor române“. Cetiitorii nostri vor avé placerea d'a ceti în nrl din duminec'a viitoare întréga acésta lucrare.

Sciri personale. Pr. Ssa *Mihaiu Pavelu*, episcopul diecesei oradane, în septemân'a trecuta a petrecutu două zile la Blașu, fiindu însoțitu de canonicul seu a latere. Rds. 1). *Paul Vela*, și s'a întorsu joi deminét'a la reședința sa.

Diet'a continua desbaterea legii pentru consumu, luându parte: Lichtenstein, Chorin Szontágh în contra, Dárday, Láng pentru proiectu. Mai mare efectu a facutu cuvântarea lui Chorin, carele a đisu, că dupa ce Sennyey a declarat, că fără urcare de dări este capabilu și e gata să faca ecvilibriul financiaru, la care s'a angagiatu ministrul președinte, ar fi așteptatu ca acesta séu să declare, că și el este în stare séu să se retraga de pe acele bănci.

Atentatul în contra dlui Bratianu va ajunge în curënd la curtea cu jurati, căci, precum scrie diuariul francesu „Indep. Roumaine“, o sesiune estraordinaria a curtii cu jurati se va convocá la 25 ianuarie st. v. pentru a judecá acestu procesu. Acusati vor fi patru énsi: Pietraru, Patescu, diaconul Cârlova și capitanul Al. Florescu. Foi'a francesca crede, că într'adever se formase o societate secreta, că atentatul îndreptatu în contra dlui Bratianu a fost oper'a unui complotu. Déca consiliul secretu, care a condamnatu pe dl Bratianu la mórte, se compunea din 2, 4, 6 séu 50 de persóne, acésta nu se scie; ceea ce este siguru inse, e că unu complotu a esistatu. Întâlniri, înțelegeri au avutu locu între acusati mai nainte ca Pietraru să se sevêrșesca atentatul.

Hymen. Dl *George Fopp*, comerciantu în Brașov, și-a serbatu acolo dumineca cununi'a cu domnișóra Hareti Teodorescu din Ploesci.

Numeratórea poporului s'a terminatu în tóte părțile. Resultatul ei ne aréta o trista realitate: scadearea poporațiunii române în multe locuri. E dreptu, că conscrierea nu s'a facutu pretotindene tocmai exactu în ceea ce privesce limb'a materna, căci chauvinismul modernu și-a gasitu și cu asta ocașiune terenu de activitate; dar tocmai din caus'a acést'a conducătorii poporului aru fi trebuitu să veghieză mai atent. Din datele

câte au ajunsu la cunoscința noastră, iéta aici unele: poporațiunea Timișorii e de 33,829, dintre acestia 19,013 sânt germani, 7719 (!) unguri, 3368 (?) români, 1701 sërbi; în Sibiiu locuiescu 19,899 énsi, în Satu-mare 49,737, în Verșetu 22,347, în Blașu 1650, din cari 1131 sânt români, în Oradea-mare 32,029; în comitatul Bihariei poporațiunea a scađutu, astfel în cercul Belu, locuitu în absoluta majoritate de români, poporațiunea a scađutu în dece ani cu 2607 énsi, în cercul Bihariei poporațiunea a scađutu cu 4039 suflete, mai ales în comunele române, din celelalte cercuri n'avemu înca informațiuni.

Cinci-deci de ómeni îngropati în nea. Din Baița în Biharia ni se scrie, că la 21 l. c. deminét'a 56 de lucratori pornira dela Valea-séca, și la stânc'a numita Știrbina a fost întimpinati de o vijelia de néua cumplita, care a tavalitu pe toti — afara de 5 — jos în prepastia, unde i-a cutropitu. Ajutorul adusu numai decát a scosu pe 25 de jumetate morti, ceialalti, afara de 6 morti, s'au scosu multu puçin vatemati de sub nea. Acésta nenorocire a produsu mare senzațiune în acele părți.

Carnevalu. *Români'a Juna*, societatea academica a junimei române din Viena, va dá și în anul acesta unu balu, de asta-data înse în salele reuniunii de musica, de óra-ce s'a observatu, că localele unde s'a ținutu pân'acuma balul românu în „Grand Hôtel“ nu mai sânt de ajunsu pentru primirea publicului; patronatul balului l'au primitu stimabilele dómne: Angelina de Balaceanu, Matilda Dumba n. Germani, Baron'a M. Hye v. Gluneck nasc. de Filișano, Teresa Eduard Kanitz, Celestina de Oppolzer n. Mautner-Markhof, Clarisse de Lindheim; președintele comitetului e dl drd Sterio N. Cîrcu; venitul curatu e destinat pentru susținerea „cabinetului de lectura“. — *Din Sibiiu corespundintele* II al nostru ne relatéza, cumca balul costumatu (calicot) ce ce va arangiá din partea damelor române de acolo în favórea înființândei școle române de fete, va fi la 21 fauru st. n. în sal'a otelului „Imperatul Romanu“. Damele aparu mascate în costumul arangiatu dupa jurnalul germánu „Cornelia“ dela 1 juliu 1880 fig. 93 din satin crême cu flori și cordóne rosi-granatie. Modelul va fi espusu la dl comerciante I. Fr. Hamrodi, (piața mare), singurul locu de unde se póte procurá toalet'a întréga, care consta: din costumu gata, flori, manusi, eventail și pelerina, cu prețul fiesatu de 14 fl. Garde-de-damele potu aparé în toaleta de salonu dupa placu. Totu-odata comitetul arangiatoru róga damele, cari vor să participe la acestu balu, a-si comandá costumul la firm'a amintita, cel multu pâna la 8 febr., deóra-ce comandelor mai târđie va fi greu a satisface. Espedarea invitațiunilor s'a și inceputu. — *Balul românu din Budapesta* se va arangiá la 1 martie iérasu în otelul „Europa“. — *La Blasiu* se va ține joi în 10 februarie st. n. în sal'a „Otelului Naționalu“ unu balu în folosul fondului pentru ajutorarea studenților lipsiti în casu de bóla; președintele comitetului e dl dr. Ioan Colceriu, secretariul dl Alesiu Vietu.

Sciri scurte. *Principi noi* se dice că se vor numi cu ocașiunea însuratórei moșteitorului de tronu Rudolf; noii principi aru fi contele Iuliu Andrásy, contele George Festetich, contele Alfred Potocky și contele Clam-Gallas. — *Rutenii din Hajdu-Dorog* au decisu, că afara de înființarea unui episcopatu gr. c. ungurescu, vor cere dela Majestate înțroducerea limbei unguresci ca limba liturgica. — *Fratele reginei*, príncipele Carol Teodor de Bavaria, în luni'a viitoare va fi alesu membru onoraru al corpului medicalu din Viena. — *Pe căile ferate ale statului* ung. la 1 febr. va încetá cerculațiunea tuturor vagónelor de cl. IV, dóra pentru ca saracul să nu caletorésca pe calea ferata. — *Cardina-*

lul *Kutschker* a muritu joi în 27 l. c. la miédadi în etate de 71 ani.

Sciri din Români'a. *Societatea filarmonica româna*, înființata nu de multu, și-a compusu comitetul pe cei d'ântâiu trei ani astfel: principes'a Bibescu, dn'a Boerescu n. Peucescu, dn'a Cantacuzino n. Costaforu, dn'a Câmpineanu n. Belu, dn'a Ferichidi n. Marghilomanu, dn'a Alesandrina Manu, principes'a Stirbei n. Ghica și alte 5 dómne cari se vor alege mai târziu. — *Ninsori mari* au fost în septemân'a trecuta în partea de sus a Prahovei, unde zapad'a e grósa de trei metri; direcțiunea căilor ferate române a trebuitu să cheltuiésca 50,000 lei spre a sustiné comunicațiunea. — *Din Dobrogea* se scrie, că dela 1 aprilu se va introduce și acolo monopolul tutunurilor; la Tulcea se aștepta o suma de decorațiuni pentru comerciu, funcționari și agricultori. — *Unu dorobantiu* a fost mâncatu de lupi pe șoséu'a Craiovei, la o distanța de câteva chilometre de orașul Pitesci; în lupt'a sa cu lupii, el a omoritu unul cu baionet'a, dar în fine a fost învinsu, lupii mâncara totu corpul lui și nu s'a gasitu decât mantéu'a, parte din haine și cismele cu tâlpile piciorilor. — *La Câmpu-Lungu* în diu'a de Boboteza, garnison'a din localitate asistându la solenitatea bisericésca, trase focuri órbe, dar uitându a scóte și cér'a din cartușe pe lângă glónțe, câțiva ênsi din publicu s'au ranitu, de și nu greu.

Cronic'a lumii.

La Brusela s'a datu luni unu stralucitu balu în onórea moștenitorului de tronul Rudolf, carele petrece acuma acolo. La balu s'a înfașatu tóta famili'a régéscă. Moștenitorul de tronul a dansatu primul quadrile cu principes'a Stefania, care purtá o rochia de fail rosa, și avea acele juvaere cu diamante pe cari le-a capetatu în presentu dela fiitorul ei socheru, împératul Francisc Iosif. Mercuri la 27 se dete unu balu de curte, la care luara parte mai bine de 1200 persoane invitate. Balul fu deschisu de către moștenitorul de tronul Rudolf cu principes'a Stefania, care purtá o rochia de atlasu albu, garnisita cu dantele.

O moda nouă s'a introdusu în societatea englesă, despre care se vorbesce multu în Londra: În casele cele mari în locul lacheilor s'au introdusu lachee (foiwomen). Fiindu invitatu dílele trecute la unu prânđu în Eaton Place, mi s'a deschisu us'a de unu astfel de lacheu femeiescu, într'o livrea fórte placuta și fórte bine potrivita. Unu bonetu negru-albu, perul pudratu, guleru cu legatura alba, acu de pieptu, haina de lâna cu nasturi de livrea, în form'a unui fracu de vênátóre, și o vesta galbenă cu guleru. Acesta erá uniform'a. Partea superióra a acestei îmbracaminte imi atrase atât de multu atențiunea, în cât am uitatu cu totul ca să privescu și estremitățile inferióre, dar suindu-me pe scara, ochii mei au fost atrasi de aspectul ciorapilor de metasa și a papucilor cu copci de argintu. În timpul prânđului, am fost serviti de patru asemenea lachee, și acesta cu atâta grația și îndemânare, încât potu díce că nici-odata nu mi s'a servitu unu prânđu atât de bine.

Armat'a germána. Dupa anuariul militaru din anul 1881—1882, armat'a germána cuprinde pe piciorul de pace, dupa nou'a organizare: 18,128 oficieri, 427,274 ómeni, 81,629 cai; adeca 109 oficieri, 25,615 ómeni, 1736 cai mai mult de cât în trecut. Sporirea cuprinde: pentru Prusi'a 8 regimente de infanteria; pentru Bavari'a, 1 regimentu de infanteria; peste totu 556 oficieri, 19,928 ómeni. Sporirea artileriei de campania cuprinde: pentru Prusi'a, 1 regimentu și 24 baterii de campania; pentru Saxoni'a, 2 baterii de artile-

ria de campania; pentru Württemberg 2 baterii; pentru Bavari'a 4 baterii.

D'ale Americanilor. Dupa cum spunu niște foi americane, societățile telegrafice din lumea nouă au introdusu în orașele cele mari, unu ramu deosebitu de afaceri. Ele se angajeza a deșteptá din somnu pe servitórele din case private și pe caletorii de prin oteluri. În odai'a nefericitei victime a maniei seculării de dimineța, se afla unu clopotu puternicu, care la timpul hotaritu incepe a bate cu o furia așa de mare, în cât deștepta pe cel mai somnorosu, și suna atât de multu pâna ce posesorul odăii se scóla și pune unu capetu aceluui sgomotu asurđitoru.

Dantele mecanice. Unu americanu și unu englesu pretindu a fi inventatu o mașina, care spre cea mai mare bucuria a celei mai frumoșe jumetăti a omului nău va întârđia se produca pe câmpul industriei dantelelor aceeași revoluțiune, pe care a produs'o resbelul mecanicu al francesului Jacquart în industria metasariilor. Inventatorii pretindu, că dantelele țesute cu mașina nu se deosebescu întru nimica de cele mai fine dantele de Bruxelles. Cu acesta mașina, care pune în mișcare 1800—2000 de fuse și împunge cu 200—300 de ace, este în stare unu singuru omu se produca lucrul mai multor sute de femei. Mașin'a este în stare a produce ori ce mustre de dantele și chiar a repará pe cele vechi. Fiindu că lucrul vine din America, este bine a-l primí cu rezerv'a cuvenita!

O planta electrica. S'a facutu în America curiós'a descoperire că plant'a numita phytoloea se bucura de adeverate proprietăți electrice. Când cineva taie o ramura din acestu arbustu, mân'a simte o sguđitura care se aseména cu cea primita dela o mașina electrica. Unu fisicu englesu a voitu să constate gradul de intensitate al electricității astfel emise. Unu micu acu de busola erá influințatu, la șapte séu optu pași de planta, și acesta influința erá proporționalu cu distanț'a. Cu cât o apropiara, cu atât acul busolei devia mai multu. Când busol'a fu aședata în mijlocul stufișului, acul incepù să se învêrtesca cu rapeditune. Nu se gasesce nici o urma de feru séu de altu metalu magneticu sub paméntul în care traiesce plant'a. Aceste proprietăți aparțin prin urmare chiar plantei. Se adaugemu, că intensitatea fenomenului variéza la fia-care óra din di. Nóptea, acesta proprietate nu se aréta mai de locu. Plânt'a dobândesce cel mai mare gradu de condensare electrica la dóue óre dupa amédadi. Intensitatea electricității cresce când este furtuna. Se asigura că nici o pasere și nici o insecta nu se póte aședá pe acesta planta electrica.

Sciri straine. *Datori'a Statelor-Unite din America*, a scađutu în acestu anu cu o suma de 5.072,000 dolari (care face 28.000,000 lei); datori'a flotanta a Statelor este astadi de 1.200,000,000 dol. (6.000,000,000 lei.) — *Din Alesandria* se scrie, că chedivul a însarcinatu pe maresalul curtii, Julficar pașa, cu pregatirile pentru primirea moștenitorului de tronul Rudolf, atât acolo, cât și în Cairo.

Feliurite.

Întelepțiunea magarului. Cu cât de superióra este inteligința magarului de aceea ce i se crede de ordinaru, putemu să ne incredințamu din urmatórele fapte: Unu țeranu spaniolu locuindu unul din foburgurile Madridului avusese deprinderea de a merge în fiacare di în téggu cu magarul seu încarcatu cu óle cu lapte pentru clientii sei. Se întâmpla, că omul se îmbolnavi și femeia propuse a tramite pe magaru singuru să faca drumul obicnuitu. Stapánul consimți la acest'a, panerele furu umplute cu óle cu lapte și o bucata de hârtia legata pe spatelul magarului rugá pe toti clientii

de a se servi ei singuri dupa nevoile lor și a pune la locu olele în panere. Magarul reveni acasa dupa unu timpu ore-care cu olele deșerte și totul la locu. Proprietarul asinului mergendu dupa informațiuni, se asigură, că magarul se oprise la port'a fia-cării clientu fără a se înșelă și că chiar când îl faceau să aștepte, el tragea clopoțelul cu dintii. De atunci magarul își face drumul seu și fia-care clientu îl aștepta la or'a ficsa precum se aștepta cu 40—50 ani în urma cut'a cu scrisori.

Vinul falsu. De și acesta nu le place onorabililor cetățeni cărcimari, totuși gasimu trebuinciosu de a face cunoscutu cetitōrelor și cetitorilor unu mijlocu prin care vor fi pusi în pozițiune să deosebēca repede vinul falsificatu de cel bunu: Moi unu burete micu în vinul ce vrei a încercă și-l bagi apoi într'unu paharu în care ai pusu apa ca de unu degetu. Dēca vinul este falsificatu, ap'a se colorēza îndata, dēca nu se colorēza îndata, n'ai trebuința să aștepti 15 minute pentru ca să te convingi că vinul este curatu.

Anul 1881. Anul 1881 este unu anu cabalisticu. Este aceea ce se numesce unu anu de noue. Cele două d'antăiu cifre $1 + 8 = 9$, cele două din urma $8 + 1 = 9$; adunându cele 4 cifre dă 18, adēca de 2 ori 9; $18 + 81 = 99$, adēca de 11 ori 9; $81 - 18 = 63$, ceea ce represinta de 7 ori 9; pe lângă aceste, ori cum se va citi, dela stâng'a la drēpt'a, seu dela drēpt'a la stâng'a, se gasesce totu 1881.

Memori'a unui papagal. O dama spaniola cumpēră unu micu papagal, îl dresă și esercită în vorbire și apoi îl vëndu unui capitanu de corabia englesu. Papagalul în Englitera eră tristu. Atât limb'a, cât și omenii erau cu totul străini pentru el. Din ce în ce înse începū a rosti câteva cuvinte englesesci, uită frazele spaniole și se parea că-i merge foarte bine. Trecura ani și animalul devenisē obiectul de predilecțiune și indispensabilu al familiei capitanului. Cu timpul înse îmbretrāni, penele i devenira albe și puterea i disparū. Nimeni nu se putea decide să se desparța de acēsta pasere, obiectul atātor suveniru placute. Papagalul trai multu în acēsta stare de slabiciune, când într'o di, capitanul primi visit'a unui domnu din Spani'a. Papagalul, care de ani nu mai audise limb'a spaniola, care-i amintiā acele ținuturi placute, unde-si petrecuse tineret'a sa, își întinse cu o bucuriā nebuna aripele și repetă iute frazele spaniole apoi... cadū mortu.

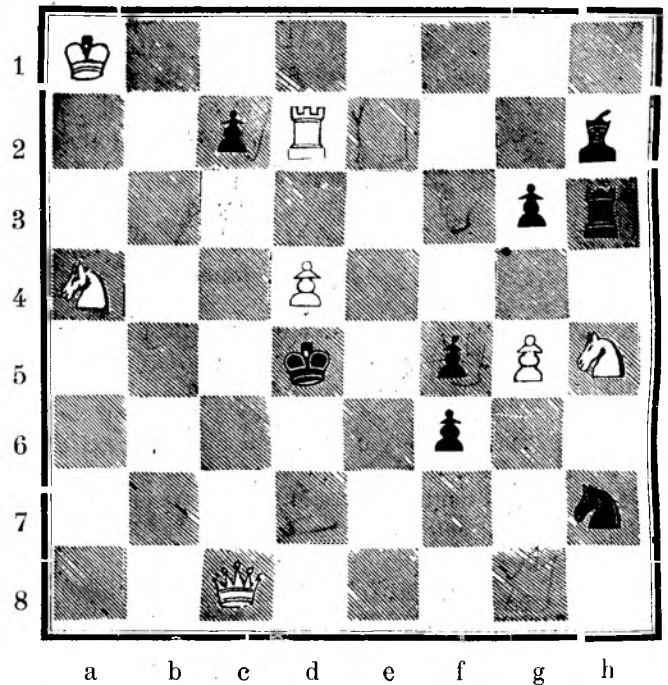
Leandrul. Me miru, dīce unu scriitoru enumitu, că tocmai acum aflāmu, că leandrul e otravloru. În Africa nordica, unde leandrul cresce selbaticu pe lângă apa, întindēndu-si bucurōs radecinele în curat'a apa locuita de brōsce țestōse, radeciu'a lui trece de foarte otravitorē și arabul pazesce vitele să nu bea din acele ape. Eu ēnsu-mi am facutu două esperiențe cu acestu arbore. Eram deprinsu a rupe, de câte ori damu peste el, câte o ramura înflorită și a me aperă de sōre. Odata luai și o fōia între dinti pentru a-mi recori limb'a. Dupa aceea am simțitu o indispoziție, dar nici că-mi trecea prin gându a atribui acestu efectu leandrului. Alta-data imi merse mai reu cu calul meu. Pe când me odihniam eu, calul rupe fringhi'a de care eră legatu și alergă la apa. Spaliii cari me insoțiau observara prē tardiu și-l prinsera cu mare anevoința. El cadū la pământu. Mānatorii camilelor se pusera cu bātele pe el, îl sculara și îl batura aș de grozavu, în cât alergă încōce și încolo ca cum ar fi fost turbatu. Ostenitu și asudatu cadēndu la pământu, fu frecatu cu Alfa și a două di iērasu eră în piciorē. Leandrul și la noi e totu atât de veninosu, ca și în patri'a lui, nepricinuindu înse

pāna acum atate nefericiri, el este întrebuintatu ca o planta de ornamentu.

Problema de șacu.

De G. Stefanovicu.

Negru.

Albu.

Albul plăca și la a trei'a trasura dīce matt.

Terminul de deslegare e 8 februarie. Ca totde-una, și de asta-data se va scrii o carte între deslegatori.

Deslegarea ghiciturei de semne din nr. 1:

Ceriu frumosu al țierei mele,
Locu în care m'am nascutu,
Sē-l mai vedu, ah! ce placere,
Ce visu dulce si placutu!

Cāt voui fi în departare
De al țierei scumpu pământu
Sufletu-mi va fi o flōre
Abatuta de-ori ce vēntu.

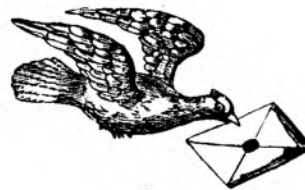
(Alexandri)

Bine au deslegat'o dōmnele și domnișorele:

Emilia Popu n. Marcușu, Emilia Onciu n. Ciavoschi, Anastasia Borca, Anuța Ozsloits, Elena Buibașu, Ecaterina Ardeleanu, Lucreția de Görög n. de Pap, Dragina Mera, Ana C. Popu, Emilia Romanu, Ermina Popescu, Amalia Crișanu, Eufrosina Popovicu, și dnii Demetriu Pruneșu, Ioan Coza, I. Strimbeiu, Radu Giuvelca, Nic. Lasaroni și Ioan Popescu.

Premiul l'a câștigatu dșor'a Emilia Romanu în Hațeg.

Post'a redacțiunei.

Dlui I. C. în Gherla. Precum se vede n'ai cetitu nr. 3 al foii nōstre.

Beiusi. Multiamite publice nu publicāmu bucurōs, cu atât mai puțin putem atunci, când si noi suntemu interesati.

Versuri nepublicabile:
La mam'a, Romāncuti'a Ardele-
na, Leliti'a cu ochi de mura, Cu ānima zuiōsa, Me dusei, Liber-
tatea.